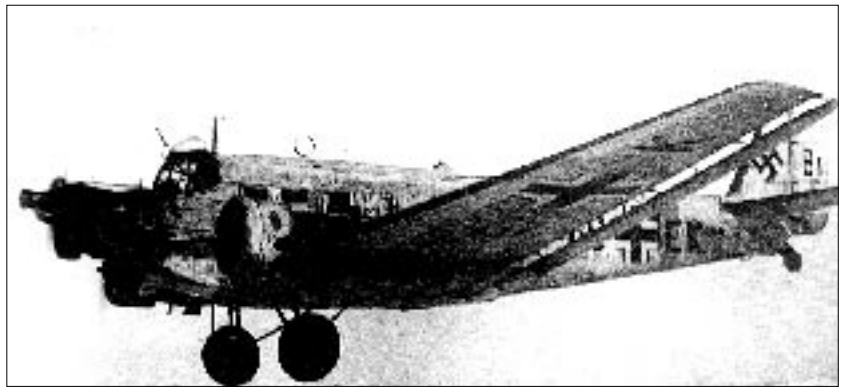

Var den 9. april 1940 Danmarkshistoriens største og mest beskidte forræderi?

Ved daggry den 9. ende april var jeg 14 år gammel, da min far hev mig ud af køjen og hen til vinduet, hvorfra vi kunne se de tyske bombefly over Københavns hustage.

En skoledrengs oplevelser 9. april 1940

Nazisterne overfaldt også Danmark

Min far stod ved vinduet og så de store grå Junckerfly. Der var ingen tvivl; det var vor store nabo mod syd, der truende med åbne bombelomme og sine bombelaster kredsede over en fredeligt sovende by.

«Nu har vi også de tyske svin her,» sagde far.

«Vølker, gør nu ikke noget dumt,» sagde min mor.

Han drog af sted til sit arbejde på Søartilleriet på Orlogsværftet. Radioen stod åben, og snart lød det, at tyskerne, af bare venlighed og fordi de alligevel skulle den vej forbi, havde besat vort land; de ville beskytte os mod de fæle englændere, på trods af, at vi ikke havde bedt om det. Klokkeren otte var jeg på skolen.

15 – 20 klasser ad gangen blev kaldt ned i gymnastiksalen. Den nye inspektør, Skuffe Ernst, forsøgte på ingen måde at skjule sin bevægelse og sagde stammende:

«Det er min pligt at fortælle jer, at vort land, Danmark, til morgen er blevet overfaldet, besat. Danske soldater har kæmpet og kæmper måske stadig mod en frygtelig overmagt.»

Øgenavnet, eller rettere kælenavnet, havde han fået på grund af et helt fantastisk underbid, men vi syntes nu godt om ham, for han var en helt anden type end den gamle inspektør.

Han kaldte en spade for en spade og fortsatte:

«Jeg kan ikke sige jer, hvad vi skal gøre, for ingen ved, hvad der vil ske i de næste timer. Men jeg vil bede jer blive på skolen, til I får besked på at gå hjem. Lyder skoleklokkerne uafbrudt, betyder det, at der er alarm, at der er fare, og I skal straks gå samlet til beskyttelsesrummene.»

Skuffe Ernst sagde videre:

«Vi vil afholde øvelser i dag. Jeg vil bede jer om at være rolige, hvis der er fare, lad være med at mase, gå stille og roligt. De store børn, piger og drenge, er jeg helt sikker på, vil hjælpe de små. I vil få yderligere besked, når jeg har en mere sikker viden.»

Danmark går i sort – total mørklægning

Besættelsens første dage står i lidt af en tåge for mig; overalt stimlede folk sammen, byttede de sidste rygter og diskuterede på livet løs. Det eneste konkrete, var budskaberne, der strømmede ud af radioen. Kongen og statsministeren opfordrede danskeren til at udvise ro, besindighed og bevare værdigheden.

Det lød i mine ører ret fjollet, for værdighed måtte da være et ukendt begreb for de høje herrer. Hvis de nogensinde havde haft værdighed, havde de forlængst solgt den, sådan som de havde overgivet og udleveret vort land. Stemningen var trykket, man var flov, man skammede sig, man var bange.

Vi strejfede lidt rundt i byen og forstod ikke, at vort land var i krig, at det var besat.

De «grønne» gik hjemmevant, de dangderede rundt i byen som turister på en bedre familieskovtur, hvis ikke de hang ved en pølsevogn og proppede sig, stod de i en bagerforretning for at æde sig fede i godt dansk wienerbrød.

Dansk forsvarspolitik før – under besættelsen

Det danske socialdemokratis ordfører Statsminister Stauning udtalte:

«Vor hær og flåde skal ikke blot varetage rent bevogtningsmæssige opgaver, men ved neutralitetskrænkelser skride ind for at hindre, at vort territorium udnyttes af de krigsførende magter.»

Hvordan skal udtalelsen forstås?

Blev Danmark en lydstat til Nazityskland?

I sin Nytårstale 1939 siger Stauning:

«I forening med den uvilje mod krig, som efterhånden er udviklet i befolkningen, er Danmark ført ind i en stilling, der umuliggør alle forestillinger om effektivt forsvarsberedskab.»

**Kunne Hitler forstå det på anden måde
end, at Danmark på forhånd havde opgivet
at sætte sig til modværge?**

Betød den, «Velkommen Hr. Hitler, vi vil ikke gøre Dem fortræd?»

Bevillinger til forsvaret havde igennem trediveerne kørt på vågeblus, hvorfor avancementsmulighederne var næsten lig nul:

Dette gav megen bitterhed, mistillid og indbyrdes splid i officerskorpset; i nogen grad vel også en faneflugt af de bedst kvalificerede (bedst begavede) til mere lukrative jobs.

Når krybben er tom, bides hestene.

Næsten pr. tradition var der konsekvent uenighed mellem de forskellige værn. Forsvarsministrene forsømte på groveste vis deres pligter ved intet at foretage sig for at bilægge, og fjerne uoverensstemmelser.

De forsømte konsekvent at koordinere værnenes kampkraft og evne. Tværtimod svækkede de værnene ved at spille dem ud mod hinanden. Metoden blev brugt af Hitler: Del og Hersk = salamimetoden

Forsvarets forholdsordrer var uklare; ofte i modstrid med militærets egne ønsker; i modstrid med nogle af hærens få fornuftige dispositioner, som var i overensstemmelse med en tidligere foretagen planlægning af et forsvar:

Nogle planer (**Springbræt**) var forberedt igennem år, men blev bremset af politikerne.

Den øverstkommanderendes autoritet blev udhulet i form af kontraordrer, næser og irettesættelser fra politikere.

Man satte de forskellige korpsmedlemmer og de forskellige værn op mod hinanden – man splittede og umuliggjorde enhver form for samarbejde.

Aftalt spil?

Rostock Myten?

Den simpleste forklaring?

Fra flere forskellige sider er det påstået, at der var indgået en aftale mellem den tyske og den danske regering om, at besættelsen skulle ske uden dansk modstand; men af hensyn til Danmarks omdømme i udlandet skulle et mindre «teaterstykke» opføres. Prisen blev betalt af danske soldater, der døde forgæves under opførelsen.

Man har endog beskyldt udenrigsminister Munch for at have indgået en sådan aftale ved et møde i Rostock. Herom er endog ført en retssag med det resultat, at skribenten Jon Galster blev dømt for injurier. Udenrigsministeren har godt nok været i Rostock på det omtalte tidspunkt, men undersøgelser viser, at han også forhandlede med tyske autoriteter for at få en søn løsladt.

Sønnen sad fængslet sigtet for homoseksualitet. Sigtelsen var alvorlig, da straffen var meget streng i Hitlertyskland.

Derfor tilbageviser nogen denne myte.

Men er der andre muligheder? Beviser og vidner dukker op, men jeg er helt ude af stand til at finde sandheden, nemlig, hvad er der i virkeligheden sket?

Derfor lægger jeg dette frem til din personlige vurdering, og de kildeangivelser, jeg fremlægger, kan du evt. selv arbejde videre med. I USA skal findes de afsnit af Himmlers dagbog, som eventuelt kunne afsløre virkeligheden, men da det vil koste mellem 10 og 20.000 kr.. at få kopier hertil, og da det kræver, at man kan læse gotisk håndskrift, overlades dette arbejde til professionelle forskere.

Grundloven lyder således:

**Hvo, der antaster Rigsdagens sikkerhed og frihed,
hvo, der udsteder eller adlyder nogen hertil sigtende befaling,
gør sig skyldig i højforræderi**

I skolen var jeg blevet undervist i vor grundlovssikrede rettigheder. Ovennævnte paragraf syntes jeg dengang og stadig, at man ville være ude af stand til at misforstå.

Men jeg skulle blive klogere. Ved juridisk, akrobatisk artisteri påberåbte man sig nødretslove og minsandten var man også i stand til at konstruere:

a. straffelovstillægget, som blev grundlaget for retsopgøret, var udarbejdet i skøn forbrødning mellem ledende modstandsfolk og samarbejdspolitikernes halehæng.

b. Den Parlamentariske Kommission var igen et brud på Grundloven. Da denne klart siger:

**Den lovgivende – den udøvende
og den dømmende magt skal være adskilt.
Men her efterforskede – anklagede og dømte lovgivere
deres kolleger – deres forbundne kar.**

Tilbagevendende – ubesvarede spørgsmål

Var Danmark et gratis tilbud til nazisterne? – og ikke, som man tror og hævder, et offer?
Begik Danmark brodermord? Svigtede vi det norske broderfolk?
Var – blev – Danmark en lydstat?
En vasalstat? Et mønsterprotektorat?
Blev det officielle Danmark; regering, folketing, forsvar, politi, domstole og vort erhvervsliv et redskab til gavn for Tyskland og den nazistiske krigsmaskine? Brød Danmark sin neutralitet?
Er en ikke – militær, men dog aktiv indsats med „bidrag“ til den tyske krigsførelse en krigshandling?
Var Danmark dermed i krig på tysk side?

Januar 1940:

Hærledelsen beordrer alarmberedskab i Sønderjylland, da tyskerne koncentrerede troppestyrker i Holsten.

Resultatet blev en reprimande til hærledelsen.

Politikernes holdning var til det sidste:

Vi må absolut intet foretage os, som kan tirre løven.
(Stalin begik den samme brøler.)

Officerskorpset havde bl.a. af disse indrepolitiske årsager i det store hele ingen kampånd, ingen forsvarsvilje. Officerskorpsets militære horisont var begrænset til dansk område. De overså måske bevidst betydningen af moderne krigsplanlægning, sandsynligvis havde de ikke den fornødne faglige viden. Bedømt efter deres indsats under besættelsen af Danmark var de ukvalificerede, uduelige og holdningsløse. Danske officerers militære kvalifikationer som frivillige i tysk krigstjeneste skal ikke vurderes her.

Tiden op til overfaldet på os, blev af politikerne brugt til at knæsette det princip, at forsvaret absolut intet måtte foretage sig uden politikernes godkendelse. I praksis betød dette, at vore værns øverste ledelse var degraderet til politikernes halehæng, og at de ikke kunne bruge deres uddannelse til det, den var beregnet til, og til det, de igennem år havde fået deres løn for, nemlig landets forsvar. At officerskorpset ikke sagde bedre klart og tydeligt fra, end det gjorde, belaster korpset endnu mere og fritager det ikke for medansvar. Det, ingenting at gøre, er også en handling. (Nürnbergdommene.)

Nu kan jeg imidlertid få kuldegysninger ved tanken om konsekvenserne af denne holdning; for erfaringen viser godt nok politikernes uduelighed, deres mangel på holdninger, deres manglende overblik, men var der nogen i det danske forsvar, der i 1940 var bedre kvalificerede? Næppe. Hvis der var, kan de tælles på en hånd. Forsvarets øverste ledelse var udvalgt af politikere og trynet på plads.

Miseren var først og fremmest politikernes uofficielle beslutning:

Vi overgiver Danmark (og dermed Norge) til nazisterne

«Hvad kan det nytte,» havde sat sine dybe spor

Krigsminister Alsing Andersen spørger Admiral Rechsmitzer til råds om Ålborgs flyvepladsers strategiske betydning. Krigsministeren tilside-satte kompetente officerer og valgte i stedet en person, som ministeren ikke kan have været uvidende om samarbejdede direkte med den tyske generalstab. Dokumentationen findes i admiralens dagbog, hvor man kan læse om hans taknemmelighed over at modtage en af Det tredje Riges højeste udmærkelser, som tak for hans indsats.

Viser krigsministerens fremgangsmåde hans forræderiske hensigter? Men er den latterlig og overflødig, da han kunne få alle relevante oplysninger i nærmeste boghandel og legetøjsforretning.

Krigsminister Alsing Andersen beder Rechnitzer om en redegørelse for Aalborg Flyvepladsers betydning i tilfælde af krig.

Allerede her forekommer proceduren bemærkelsesværdig; hvorfor spørger han ikke sine eksperter?

«Flyvepladserne i Aalborg er uden betydning,» udtaler admiralen.

(Den bataljon, der skulle sikre flyvepladserne, blev forflyttet så langt væk d. 7. april, at den ville være ude af stand til at forstyrre tyskerne d. 9. april.) Vidner Krigsministerens adfærd om mere eller mindre slet skjulte uoverensstemmelser i den øverste forsvarsledelse?

Har forsvarsministeren en skjult dagsorden? Spørger han der, hvor svaret kan forventes at passe til den socialdemokratiske politik?

Lammer han hærledelsens handlekraft? Skulle svaret passe til eventuelle aftaler?

Angrebet på Norge forudsatte, at det tyske luftvåben indenfor 12 timer kunne benytte danske flyvepladser til lastning og tankning af deres fly. Fæstningen Oscarsborg i Oslofjorden blev bombet fra luften mindre end en time efter, at man havde sænket det berømte tyske krigsskib Blücher. Flyene startede fra Aalborg.

Danmarks vilje – evne til forsvar var af vital betydning for de militære, tyske planer i Norge. Vigtigst var Aalborgs Flyvepladser.

Tyskerne skulle kunne lande og starte inden 12 timer fra angrebets start. Kunne Aalborg holdes i 12 timer og flyvepladserne ødelægges, var Hitlers fiasko i Norge sandsynlig.

Tyskerne skulle derfor på forhånd kende Danmarks og Norges holdninger, vilje og muligheder for at etablere et forsvar.

Den danske regerings forsvarspolitik var officielt tilsyneladende klar. Der skulle gøres modstand ved neutralitetskrænkelser, men hvis Tyskland satte et regulært angreb ind, skulle man, efter, at neutraliteten var markeret, standse kampene.

I modsætning til hærchefen støttede flådechefen dette synspunkt, og det kan være forklaringen på, at forsvarsministeren så ensidigt læner sig op ad admiralens vurderinger, som uanset hvor elendige de end var, passede som fod i hose i det politiske spil.

Rechnitzer havde været til Hitlers 50 års fødselsdag, givetvis med regeringens viden og billigelse; her førte han hyggelige og venskabelige samtaler med Hitler og storadmiral Raeder, som vor admiral var en stor beundrer af.

Det var storadmiral Raeder, der overtalte Hitler til Weserübung, (overfaldet på Danmark og Norge) men har vor admiral redegjort for de danske synspunkter og overbevist de tyske aggressorer om, at Danmark kun vil opføre et mindre teaterstykke, og intet andet, af hensyn til vort omdømme i udlandet?

De hyggelige samtaler gav resultater også på anden vis.

1. november; 1939:

I Rechnitzers dagbog kan ses følgende notat. Afskrift:

«Frokosten hos den tyske gesandt von Renthe-Fink forløb overordentlig behagelig. Til at begynde med overrakte gesandten mig storkorset med nogle venlige ord, hvorpå jeg takkede.

Herefter overbragte marineattachéen admiral Raeders lykønskning og senere kom lykønskningstelegram fra admiral Steffan i Stockholm.

Ved frokosten holdt gesandten tale med tak for min indsats på forskellige områder og nævnte, at dekoreringen for mit vedkommende var: „Det Tyske Riges højeste udmærkelse.

Over for Pontoppidan blev det nævnt, at kun Ribbentrop og von Neurath var indehavere af ordenen».

(Nazisterne havde haft store problemer med at finde en udmærkelse, eller grimasse, der ikke kunne såre rettroende nazister, al den stund, det var almindelig kendt, at Rechnitzer var halvjøde).

Militærstrategisk vurdering af den danske admiral

1. Kendte Rechnitzer Weserübungplanen? Sandsynligvis, da den kunne købes i enhver boghandel. Planen var udarbejdet i 1929 og begrundet i bl.a. sikring af de tyske malmtransporter fra den norske havneby Narvik.

Ethvert dansk skolebarn i den danske mellem- og realskole kendte dengang de svenske malmlejers betydning for tysk sværindustri, men admiralen åbenbart ikke.

2. Admiralen udelukker, at Danmark kan involveres i militæroperationer udenfor rigets grænser, dvs. hans militærstrategiske kunnen og evner må have været begrænset til Nørrebro og Københavns nærmeste omegn.

3. Trods gentagne advarsler, som man ikke behøvede et højt udviklet efterretningsvæsen som det danske for, men gennem de oplysninger,

som kunne indhentes ved læsning af dagens aviser, negligerer han sænkningen ved Norge af troppetransportskibet Rio de Janeiro med regulære, kampklare, tyske tropper. Den truende opmarch, både i Tyskland og England, reagerer han heller ikke på, altså udelukker han et angreb på Norge. Hvis ikke han har gjort dette, bliver katastrofen og hans handlinger endnu værre; et angreb på Norge forudsatte nemlig brug af Aalborg flyvepladser.

Hvorfor så det?

4. I legetøjsforretninger, i kiosker og hos boghandlere kunne alle også Rechnitzer købe bøger, hvor de enkelte tyske jager og bombefly minutioøst var beskrevet. Aktionsradius og bensinforbrug var detaljeret oplyst. Havde admiralen eller nogen fra hans stab taget et ganske almindeligt skoleatlas; målt distancerne fra de nordligste tyske flyvepladser til de sydligste norske og med Hovedstadens blå regnebog og en kugleramme som hjælpemiddel forsøgt at beregne bensinforbruget, ville de være kommet til det resultat, at luftstøtte til de tyske styrker i Norge ikke kunne gennemføres uden mellemlandning og tankning i Danmark.

Lad os gå lidt tilbage i historien.

Jeg har fortalt om matrosernes oprør i Kiel, fordi de ikke vil kæmpe en sidste kamp, du har fået fortalt om dolkestødslegenden og mensurar. Når vi betragter de tyske og nazistiske ideologier om at kæmpe kampen til sidste patron osv., forstår man, at de i baghovedet må have haft den tanke, der må da være nogen, som ikke bare rækker næverne i vejret.

Da Hitler beslutter sig for overfaldet på os og Norge, var planlægningen således i det store hele begrænset til at gå til nærmeste boghandler.

På et generalstabsmøde beder Hitler om en redegørelse for hvilke styrker og deres omfang, man har planlagt at sætte ind ved angrebet på Danmark. Hans bemærkning hertil var blot:

«Er det ikke i overkanten, kan vi ikke nøjes med en afdeling politi?»

Respekten for det danske forsvars evne og vilje var således ikke overvældende, men alligevel giver han udtryk for:

«Besættelsen skal ske så skånsomt som muligt, men også, at hvis der er modstand, skal denne slås ned med alle til rådighed stående midler.»

Derfor truede man med terrorbombning af København, hvilket i øvrigt er en krigsforbrydelse.

Vidste regering og forsvar, hvad der ville ske?

Fik man informationer? Ja! Såmænd! De strømmede ind i en lind strøm, man kunne blot læse dagens aviser.

Et par eksempler:

3. april, 1940: Oberst Hans Oster, Abwehr risikerer sit liv ved at begå højforræderi, alligevel lækker han oplysningerne om det forestående tyske angreb.

Oster bliver sammen med chefen for Abwehr, Canaris, og mange andre henrettet 9. ende april 1945 for sin medvirken i det mislykkede Stauffenberg-attentat mod Hitler. Hvorfor lækkede han oplysningerne?

Der er fremsat mange teorier, men det er gætteværk, gisninger, men trods alt taler sandsynligheden dog for, at denne «antifascist» har ment, at hvis Hitlers angreb mod Danmark – Norge slog fejl, ville Hitler kunne væltes, og Verdenskrigens katastrofer være undgået.

4. april: kl. 20: Udsending fra det danske Berlin-gesandtskab henvender sig til udenrigsminister P. Munch i hans hjem og afleverer en indberetning:

- 1.** En aggression forestår mod Danmark, den skal finde sted i næste uge.
- 2.** Samtidig eller lidt senere beredes et indbrud i Holland, måske Belgien.
- 3.** Det er sandsynligt, at operationerne fortsættes mod Sydnorge.
- 4.** Der er intet erfaret om eventuelle hensigter mod Sverige

5. april: ministermøde:

Den radikale (absolut pacifistisk indstillede) udenrigsminister P. Munch var blevet forstyrret ved sin aftenkaffe og reagerer derfor prompte næste dag.

Han foreslår: Indkaldelse af udenrigspolitisk nævn, af partiformændene, en regeringsudvidelse med de to oppositionspartier, og indkaldelse af de hjemsendte år gange.

Krigsminister (Alsing Andersen) advarer mod overhovedet at foretage sig noget; mødet suspenderes, da man vil have sagkundskabens (forsvarets), Oslos og Stockholms vurdering først.

(Syltekrukkemetoden.) Sagkundskaben, admiral Rechnitzer og generalmajor Steemann tilkaldes.

Sidstnævnte var direktør for Krigsministeriet og udtrykte, at han havde ingen «forudsætninger» for at bedømme den militære situation; det var sikkert ikke en tilfældighed, at man havde «glemte» eller forbigået hærens reelle chef, generalløjtnant Prior.

Stemanns mund er lukket med syv segl (han føler sig inkompetent – oversat – han skal ikke have ørerne i maskinen), men admiralen beroliger.

6. april: møde hos krigsminister Alsing Andersen; Generalløjtnant Prior foreslår indkaldelse af årgangene 1930-35. Generalmajor Gørtz anbefaler sikringsstyrken indkaldt, hvilket skulle være en hurtigere og mere effektiv løsning.

Ingen beslutning blev truffet.

8. april: Rio de Janeiro (troppetransportskib) torpederes ved Kristiansand; nordmændene bjærger regulære tyske invasionsstyrker.

Meddelelsen bringes på avisernes løbesedler, de ansvarlige ministre behøvede ikke at lede i avisspalterne efter advarslen. Af avisteksten fremgår, at de reddede kommanderes på tysk.

Ordret citeres kommandoerne fra kajkanten:

«Marineinfanteri opstilling dér, bjergtropper dér, osv..»

Torpederingen blev foretaget af polsk ubåd, som efter Polens kapitulation var undsluppet, og som nu opererede fra England.

8. april: general Prior henstiller to gange, at sikringsstyrken indkaldes, og at der foretages troppeforskydninger. Han afvises, men nådigst får han tilladelse til at sætte hæren i alarmberedskab.

Eftermiddag: Hærens Efterretningstjeneste gentager den fra gesandtskabet modtagne advarsel, men udvider advarslen mod Skandinavien til også at omfatte Narvik.

Rechnitzer fik også denne tilladelse for flådens vedkommende, men undlod. Beviser hærledelsens forslag dens uduelighed med hensyn til at føre krig i 1940?

Kan deres taktiske indsigt henlægges til slaget ved Dybbøl Mølle i 1864 og til Første Verdenskrigs skyttegravskrig?

Gørtz gjorde intet før den 9. april, han forudså ikke angrebet på Norge. Flyvemaskinens opfindelse var forbigået også hans opmærksomhed.

Horisonten var indsnævret til fordums tider.

Dette fik admiralen den tyske medalje for

a. Alt artilleri på samtlige kystforter var sat ud af drift.

b. Alt uddannet mandskab var sendt på ferie; tilbage var en flok kartoffelskrællere, som ikke havde nogen forudsætninger for at gøre modstand.

c. Ved indsejlingen til Københavns Havn var: Alle minefelter desarmerede, man kunne sejle ret igennem minefelterne. Isen havde ødelagt armeringen, sagde man efter krigen.

d. På Langelinjekajen var kajpladsen ryddet, skibe var kort før de tyske troppetransportskibes ankomst forhalet af ukendte personer, så tyskerne kunne vade tørskoet og absolut uhindret i land.

Afstanden fra Langelinje og til vor flådes største bastion er under 200 meter. De danske vagtposter, hvis der var nogen, måtte selv med bind for øjnene og høreværn kunne have set og hørt det militære opbud.

e. På hangar i Aalborg var sat luftlandefyr op ved et tysk flystævne i sommeren 1939, det fungerede perfekt, da tyskerne landede i 1940.

f. Den bataljon, der var udstationeret til forsvaret af Aalborg, blev flyttet så langt væk den 7. april, at den var afskåret fra at gøre en indsats, da det gjaldt d. 9. april 1940, hvis den ellers drømte om det. Kampånden og kampviljen i det danske forsvar illustreres glimrende af den danske overbetjent største bekymring efter tyskernes besættelse af flyvepladsen;

Rechnitzers indsats for fædrelandet Danmark var for «meget, selv for danske søofficerer. Resultat? Han bliver gået, som det hedder i danske administrative kredse. Afskediget i nåde, men med pension, knap en måned efter besættelsen. Som de andre lakajer var også han beskyttet af politikere. Måske var han ikke – i modsætning til andre indenfor forsvaret – nazist af navn, men så sandelig af gavn.

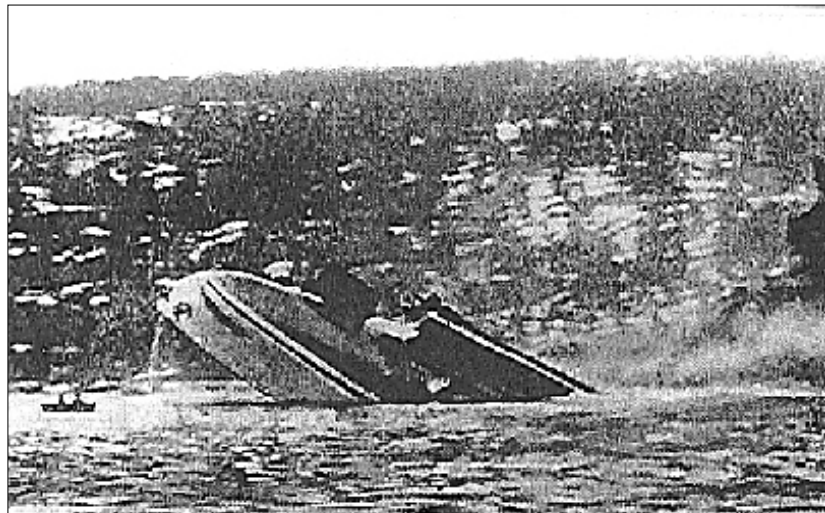
8. april: Hærledelsen går i seng. Gørtz bliver arresteret, da han næste dag drager på «arbejde» fra sit hjem i Hellerup, men frigives, måske efter fælles kaffebord. Prior når at smutte ud ad Kastellets køkkendør.

Uheldige tilfældigheder? Hvad fortæller indicierne?

Det tyske krigsskib på vej til Oslofjordens bund med paradeorkesteret, som skulle have spillet på Karl Johans Torvet.

En time efter sænkningen blev fæstningen Oscarsborg udsat for luftbombardement.

Flyene var lettet fra Aalborg Lufthavn.

Velkommen!

Har Deres rejse været anstrengende?

Kommentarer overflødige.

Om de tyske besættelsestropper benyttede Københavns Sporveje, melder kilderne intet om.

Måske har tyskerne, som vi gjorde, taget en omstigningsbillet til 25 øre eller måske en lige ud til 20 øre.

Her forlader generalløjtnant, chef for generalkommandoen og velsagtens de danske forsvarstyrker Kastellet d. 9. ende april 1940 om morgenen, efter at have overgivet sig og dermed det danske forsvar.

Tidspunktet er 20 minutter efter tyskernes indtagelse af Kastellet.

General Prior nåede dog at smutte ud af køkkendøren. Findes der i denne verdens historie en ansvarshavende for hærstyrker, der har overgivet sig så hurtigt til fjenden?

Burde Gørtz og det danske krigsvæsen findes i Guinness rekordbog?

Om selve besættelsens forløb, henviser jeg til andre bøger, hvor den foreligger belyst i detaljer, men lad mig pege på den danske officer A. R. Jørgensens bøger.

«Spionage mod Danmark».

«9. ende april. De spildte muligheds dag» og

«Ebbe Gørtz, generalløjtnant.»

Var der andre muligheder end at kapitulere?

Kort fortalt, d. 9. april er A. R. Jørgensen indstillet på og klar til kamp som dansk officer, hvis man da ellers ville give ham tilladelse til at udføre den gerning, han var uddannet til, ansat til, og som han havde fået løn for.

Dette er bemærkelsesværdigt og nok i modsætning til flertallet i officerskorpset, men mest bemærkelsesværdigt er, at han senere bliver ikke blot et aktivt medlem af modstandsbevægelsen trods hærens forbud mod dette, men også, at han tildeles og udfylder en ledende post som afsnitsleder for et af Københavns distrikter.

En besindig mand, med mod og mandshjerte det rette sted.

Han nyder min tillid. I sine bøger gør han opmærksom på:

1. Jernbanebroer var konstrueret og bygget med sprængkamre, hvilket indebar, at en maksimal ødelæggelse kunne iværksættes hurtigt og effektivt på et minimum af tid.

2. Grænsegendarmer og personel ved DSB var udannet til og forsynet med sprængstof til ødelæggelse af broer, færgelejer med broklapper.

3. Sprængmidler var udlagt i depoter allerede i marts 1940.

Den 9. april kl. ca. 04.00 ca. 10 – 15 minutter før grænseoverskridelsen, nedskydes tre danske grænsegendarmer.

Af hvem? Hvorfor?

Abwehr havde, i lighed med andre stormagters spionagegrupper, specialuddannede folk, som kunne udføre meget komplicerede aktioner, herunder også mord under enhver form.

Vi må gå ud fra, at Abwehr kendte dele af planen om ødelæggelsen af broer og færgelejer, for to tilfælde belyser dette:

Gerningsmændene 9 Lahousenfolk (Abwehrs specialafdeling) ankommer i civilt tøj på cykel i tre grupper til henholdsvis:

1. vejkrydset nord for Padborg,
2. jernbaneviadukten i Padborg og
3. sprængstofdepotet i Tinglev.

Ved jernbaneviadukten i Padborg blev de tre danske grænsegendarmer, som helt tilfældigt opholdt sig der, skudt ned uden varsel af nogen art. Når man fra tysk side handler så håndfast her, men ikke ved andre jernbanebroer, får man let den tanke, at tyskerne tvivlede på, at den gode Palludan Müller bare ville se passivt til.

Derfor gik man i aktion i Padborg, men ikke ved alle de andre broer. (Hjemmetyskere og danske nazister havde forsynet sprængkamrene i andre broer med et hvidt kryds).

Mængder af tysk krigsmateriel var hobet op på de tyske jernbanespor, endeløse kolonner ventede på at komme frem til krigsskuepladserne; blev transporten forhindret, ville besættelsens udfald sandsynligvis have forløbet anderledes.

I Gedser havde specialgruppe fra Abwehr ubemærket besat havnen, således at angrebstyrken få timer senere uhindret kan gå i land. Storstrøms- og Masnedsundbroen blev sikret inden garnisonen i Vordingborg havde overstået morgentandbørstningen.

I Spioner mod Danmark beskriver A.R. Jørgensen

Springbræt. En forsvarsplan – uddrag

1. Alle anlæg, som var forberedt til ødelæggelse, skulle sprænges.
2. Lufthavnene skulle gøres uanvendelige.
3. 7 kampklare danske ubåde skulle afgå for at angribe fjendens fartøjer.

Indvendingerne mod denne plan kan man forestille sig:

Hvad med terrorbombardementer af de danske byer?

Hvorfor føre en betydningsløs krig, som vi på forhånd har tabt?

Er klogeste og billigste løsning ikke bare passivt at vente på, at andre rager kastanjerne ud af ilden for os?

En af forudsætningerne var, at man havde vilje til at forsvare landet og vilje til yde et offer i bekæmpelse af nazismen; som man dermed skulle anskue som en fjende og ikke som en forbundsfælle.

Havde man haft den, havde man haft muligheden for, som i nabolandet Sverige at give forsvarshederne en klar forholdsordre:

«I skal kæmpe, så længe I kan se et formål med det, uanset om regeringen har kapituleret.»

Dermed havde man af hensyn til vort omdømme i udlandet kunnet gennemføre det beskedne teaterstykke og kæmpet i neutralitetens navn, ganske vist proforma, medens specialstyrker smadrede transportsystemet.

Dermed havde man sandsynligvis kunnet afholde tyskerne fra terrorbombninger.

Lederen af en af BOPAs mest aktive afdelinger, som senere blev oberstløjtnant i Hæren, spurgte jeg ved en festlig lejlighed,

«kender du A.R. Jørgensens forsvarsplan Springbræt?

Hvor mange BOPA-folk skulle du bruge for at gennemføre planen?»

Vi blev enige om, at 200 ville være nok, måske lige i underkanten, men absolut en mulighed.

Var der slet ingen, der turde handle på eget initiativ?

Oberst H. Bennike gjorde.

Han går uhindret med sit kompagni ca. 3 – 400 soldater fra Roskilde til Helsingør og tager færgen til Helsingborg. Hvis de købte toldfrie smøger på færgen, havde de dog fået noget udbytte af udflugten.

Et eller to jagerfly forsøger at starte i Værløse men skydes ned, inden de når i luften, to flyvere blev dræbt.

Min nabo fortalte om, hvordan han og andre danske soldater lev sendt ud for at dække et vejkryds: For det første bliver de sendt ud, nærmest i panik i sidste øjeblik, trods det, at man har haft rigeligt med tid; derfor må de gå helt udækkede i stilling. Det var forbudt dem at grave sig ned, man skulle ikke spolere den gode landbrugsjord.

Trods alt imod sig lykkedes det dog for disse danske soldater at ødelægge 8 tyske kampvogne, før de selv blev uskadeliggjort. De officerer, der havde ansvaret for denne handling er, efter min ringe mening, medskyldige i mord ved at udvise grov pligtforsømmelse, nemlig at sørge for maksimal beskyttelse af de soldater, de sender i kamp.

Aalborgs Lufthavnes strategiske betydning?

At disse senere udsættes for fem engelske luftbombardementer må være svar nok. Der er gjort rede for bombningen af det norske kystbatteri Oscarsborg.

Tysk generalstabsofficer udtaler efter krigen:

Weserübung var afhængig af Aalborg flyveplads, havde den været spærret i 12 timer, var hele planen sandsynligvis mislykket.

Mit postulat

Tyskerne skulle kunne lande og starte inden 12 timer fra angrebets start. Kunne Aalborg holdes i 12 timer og flyvepladsen ødelægges, var Hitlers fiasko i Norge sandsynlig.

Her er uddrag fra Dan Chr. Christensens bog: Styrket Ned. (si 64)

«Danmark var en trædesten, hvis territorium var uundværligt som start og landingsbaner, uden hvilke den tyske erobring af Norge ville være teknisk umulig. Det vigtigste mål var derfor Aalborg Lufthavn.

Senere samme dag (niende april) landede en armada af tyske bombe- og transportfly i Aalborg for at tanke op og fungere som luftbro, hvorpå supplerende landtropper og brændstofforsyninger kunne flyves til Stavanger og længere nordpå.

Der var tale om den største luftbro, historien endnu havde været vidne til.

Hundredvis af tons brændstof i 20 liters dunke og 200 liters tønder blev overført af mere end 500 hundrede fly.»

Tyske Junckerfly summede med deres bombelast over København. På Amalienborg var Stauning, Munch, Alsing Andersen, Rechnitzer, Prior og Mohr.

«*Kan det udadtil siges, at der er gjort modstand nok?*» spurgte kongen.

Priors svar var: «*Ikke efter min mening.*» Han tog kort efter sin afsked. Mange danske soldater græd den 9. april. Græd nikkedukkerne?

Fortsatte de blot som nazisternes lakajer i lydstaten Danmark?

Udlandets vurdering

Den tyske general Leonard von Kaupisch:

«Den danske soldat var ikke situationen voksen et eneste sted.

Der manglede på dansk side ethvert føringsmæssigt grundlag for at etablere nogen modstand, såsom udbygningen af stillinger og koncentration af de talmæssigt ikke ubetydelige styrker på de operative og taktisk vigtige steder. Der manglede en beslutsom ledelse, som kunne besjæle officererne og den enkelte soldat med sin vilje.

Menneskematerialet er godt.»

Weserübung 56 Stauning statsminister 18, 23, 31, 51

Andersen Alsing Krigsminister 54, 59 Prior 59, 62, 82

Munch, P. udenrigsminister 52, 136 Rechnitzer Admiral 54, 57, 60, 94

Ubehagelige spørgsmål

Uanset hvilke undskyldninger og søforklaringer man vil fremføre, må man slå fast:

Kan, skal, den danske indsats d. 9. april vurderes som holdningsløst bondefangeri i et omfang, som ikke engang findes blandt hunde-, heste- eller brugtbilshandlere? Var politikere og embedsmænd mere optagne af at sikre sig deres magtpositioner (ben kaldes det også); præsterende en uduelighed ud over alle grænser?

Kom det til at kendetegne vort lands, vort demokratis, vor friheds, vor værdigheds ædle forsvarere, som de jo påberåber sig at være, når det intet koster i eftertidskrigens parlamentariske «arbejde»?

Solgte de alt? Uden skrupler, uden samvittighedsnag, for at lade deres landsmænd leve med og i skam? Har de i lighed med de værste slyngler og forbrydere omhyggeligt slettet sporene og som i mafiaen og andre kriminelle kredse dækket hinanden?

Solgte de Norge? Har de medansvar for mange nordmænds liv, lem-læstelser og lidelser? Det fuldendte forræderi?

Tysk anvendt psykologi på topplan. Har tyskerne ret

I en orientering til de tyske besættelsestropper skriver der Überkommando:

Uddrag:

1. «Danskeren er frihedselkende og selvbevidst. – Han afviser enhver tvang og underkuelse. – Han har ikke sans for militær disciplin.

2. Danskeren er i besiddelse af megen bondesnuhed, forslagenhed, der grænser til uoprigtighed. Danskeren er økonomisk indstillet. – Hans interesser bevæger sig i hovedsagen om materielle livsspørgsmål. Enhver indskrænkning i sine fornødenheder føler danskeren særdeles hårdt».

Derefter fulgte flere gode råd, der vidnede om dyb psykologisk indsigt og et godt kendskab til dansk mentalitet.

Råb ikke – kommander ikke og organiser (stjæl) ikke. Danskerne er engelskvenlige og ikke positivt indstillede overfor nazismen.»

Danske reaktioner og følelser efter «forsvaret» d. 9. april?

Den danske officer, senere officer i Waffen-SS, Erik Lærum beretter i sin bog: Dansk soldat i krig og fred, side 21.

På sin vej ned ad Valby Bakke i officersuniform om morgenen den 9. april råber en arbejder til ham:

«Hvad fanden laver du her mand? Skal du ikke arbejde for din løn?»

En episode, som er karakteristisk for danskeres opfattelse af politikere og forsvar. På Vesterbros Torv spytter en mand åbenlyst på Lærum, og da denne henvender sig til en betjent, siger denne blot:

«Jeg har ikke set noget.»

Billigste løsningsmodel? Kongens: *«Har vi kæmpet nok?»* Jeg kan kun give udtryk for mine egne og kammeraters følelser og reaktioner. Skamfølelse, mindreværd og tabet af selvrespekt var fremtrædende. Spørgsmålene hvirvlede imellem os i skolen, og velsagtens også på arbejdspladserne. Var politikerne blot snedige, var de de klogeste? Var dette at være bondesnu, som tyskerne så smukt udtrykte det?

Var dette til vort og til landets bedste? Noget måtte vi da kunne have gjort? Jamen, se, hvordan det går i Norge, var svaret. Snart lød det igen og igen: Bevar os for norske tilstande, og det skulle høres i flere år i stedet for det kongelige:

«Gud bevare Danmark» – (hvis der er en Gud til, så sov vel også han i timen?) Danskeren var i chok, vi gik søvngængeragtigt rundt.

Vi vidste ikke, hvad der var op og ned, tankerne gik kun til dagen og vejen. Vore søfolk, som var søgt til allierede eller neutrale havne, beretter overensstemmende om, hvorledes de blev hånet, hvorledes de skammede sig over at være danske, ingen i den frie verden syntes, at vi havde kæmpet nok. Folkene i den frie verden foragtede danskerne.

De danske søfolk, som var søgt i allieret havn, blev mødt med hån og foragt, lige indtil, det blev klart, at de gik i allieret tjeneste. Ordene fej og kujon blev søfolk imellem erstattet med *«Danish»* og *«he is a dane»*. Denne foragt rådede vore søfolk og modstandsbevægelsen senere i nogen grad bod på. Men det er glemt i og med cementeringen, at det var samarbejdspolitikere, der frelste os.

Norges regering fik i skolestuen i Elverum, med de tyske bombefly over sig, fuldmagt til at repræsentere et Norge i krig, hvor regeringen så end måtte befinde sig.

Her var linjerne trukket klart op, men i Danmark var situationen som altid forplumret. Hos os var det nu op til den enkelte at finde frem til sine standpunkter. Nogen gjorde, mange gjorde det ikke, mange danskere har aldrig gjort det.

Var Danmark i krig med Tyskland?

Hvis man havde besluttet dette, hvordan ville de fem forbandede år og efterkrigstiden med dets urimeligt, uretfærdige retsopgør da være forløbet? Kunne det blive værre? Tyskerne havde jo brug for smør og soflæsk. Senere blev kongens tale til det danske folk gengivet. Det blev også kendt, ganske vist, medens bombemaskinerne kredsede over Amalienborg, at kongen havde spurgt: «*Har vi kæmpet nok*»?

Problemet var, at man ville forsøge at bevare lidt af Danmarks ære og værdighed. Man tænkte på vort omdømme hos de allierede. Det var under krigen og selv efter krigen så ringe, at det næppe kunne blive mere usselt. Jeg vil ikke bruge mere tid på at beskrive denne del af besættelsen, gå på biblioteket, der står i kilometervis af bøger, hvor det beskrives, men hvordan?

Men jeg vil godt slå fast, at det dengang var, og at det stadig er, min helt klare opfattelse, at danske politikere, med den danske regering i spidsen i fuld forståelse med den øverste ledelse for forsvaret, forrødte vort land, dets borgere, vort demokrati og vort tappert kæmpende broderfolk, nordmændene, enten ved at have indgået en detaljeret aftale med naziforbryderne eller signaleret, således at tyskerne på forhånd vidste, at de uden de større omkostninger kunne besætte vort land. Bevise denne påstand kan jeg ikke, men indiciene taler deres tydelige sprog, og før eller senere kommer sandheden vel frem.

Danske nazister har beskyldt den danske regering for at begå overlagt mord på de danske soldater, som tappert kæmpede, trods det, at de ikke havde eller fik en chance. Heri er jeg enig. Det var mord. Kan man også betegne det som brodermord? Dengang skammede jeg mig over at være dansk og det gør jeg desværre stadig – 85 år gammel. I alle de år, der er gået, har jeg haft den dybeste medfølelse med mine holdningsløse landsmænd, der passivt så til fra sidelinjen, og som måtte gå i graven uden nogensinde at kunne se sig selv i øjnene, de levede, de døde uden selvrespekt, med et nationalt mindreværd, der kom til udtryk, da der var fred og ingen fare, ved at overdrive deres fremstillinger af deres indsats for frihed, demokrati, Konge og fædreland.

Den danske nation havde fået en skamplet, som de få håndfulde aktive antifascister på trods af deres kamp og ofre aldrig formåede at fjerne. Når vi ser på besættelsestidens historie, er løgnene proportionale med de løgne, det bedrag, de sløringer, den fejen under gulvtæppet, som er sket efter krigen.

Foretaget af politikerne, af vort erhvervsliv, af bønderne og andre værnemagere, af hele det halehæng, der var i det offentlige liv, dvs. vort embedsvæsen, fra politibetjente, der emsigt arresterede og udleverede til bødlerne, der endog skød og myrdede modstandsfolk – vore domstole, der brød demokratiets grundvold, vor forfatning.

Hvorfor gik jeg til modstand? Hvad var kampen udtryk for?

For mig var det den unges oprør, den unges uigenkaldelige farvel til det etablerede systems egoistiske skiden på naboens ve og vel. De velbjærgedes kyniske, samvittighedsløse ragen til sig på den jævne borgers bekostning. Man må ikke glemme i farten, at Anden Verdenskrig ikke blot i smørhullet Danmark, men også i den store verden blev en krig om holdninger. Jeg kan ikke fremlægge noget videnskabeligt materiale, der kan bevise mine opfattelser. Måske kan det vække til eftertanke eller debat, om du vil, men glem ikke, at det er de indtryk, jeg fik, og som har brændt sig fast på nethinden, da hændelserne udspandt sig for mig som stor dreng.

Ich war dabei. Leider!

Glem ej heller, at papir er taknemmeligt, og at man har brugt usandsynligt store gulvtæpper for, at det danske folk kunne blive i stand til at læse om og leve med sine historiske bedrifter. Men når jeg ser tilbage, har jeg altid været dybt splittet i min opfattelse af mine landsmænd, vi var usigeligt få aktive modstandsfolk, sandsynligvis færre end 1000 sabotører og nedkastningsfolk på landsplan, da der var flest, men var der brug for flere? De mange, der sad fængslet, og de mange tusinde, som var flygtet til Sverige, vidner om, at der var flere i modstandskampen.

Det er mit håb, at jeg med konkrete eksempler har vist, at krigen kløvede det danske folk, der var ikke et folkeligt fællesskab, ikke noget, der hed «vi danskere». Hver enkelt måtte træffe et valg, udvise civil ulydighed eller gå til modstand. Men mange, de fleste, danske prøvede dog at flyde med strømmen, at hytte sig og sine, man skulle overleve. Men tyskerne overskred en usynlig værditærskel, da de forfulgte de danske jøder. Her var en grænse, der svejsede danskerne sammen til et folk, der om end ikke alle hjalp aktivt, så dog i det mindste passivt gjorde den massive flugt mulig. Danmark var det eneste land i Europa, der helt og fuldt hjalp deres jødiske landsmænd, og som vi skal se senere i kraft af vel gennemførte strejker tvang våbenløse danskere uden brug af vold en knusende overmagt på tilbagetog gang på gang.